

מסורת הש"ס

א) צמות עד. פ"ג שנת טה. ע"ש.
ב) קדושין יז. ט"ג.
ג) שנת קוף: (לעיל ה.ה.).
ד) נעטש פ"ז מ"ה: (ס). (מכילתא)
ש"ך ערך לרף ג'ג: (ז). (ז) צומות ז"ק: (ז). ע"כש"ך ג"ס: (ח). ז"ל כמו בשמט את דבני האלה (דברים כט) וכ"ה דבש"י בקדושין, (ט) [שהוא עשה], (י) ג"א שיש קשרא לרעות כפרשתו החס ז"ק: (ז) ועוד דאין ז"ק, (ז) ג"א ורף קושיא קפי אליציה ז"ק, (ח) דהא ט ז"ק, (ז) ובמזון אשכחון קושא הוא לבגן וי"ל דבש"י ז"ק.

הגהות הב"ח

א) תוב' ד"ה וזמניו וכו' ולר"ב כד יתקן דלמא אפילו לר' יוסי ב"ר יהודה מנעט הרשעותו וכו' למנען לה אכל: (ג) בא"י הוה לן למקייי צניבו בסגור"ל דשמיני בגדו דלילת למיטעי והמסורת כ"ל: (ג) בא"י הסופי טעה ודילג ר"א וגם כ"ה הרך קושיא אליגא דר"א היא דשמותי וכו' דהתם קיימי חומי:

גליון הש"ס

גמ' ער השתא לא אישפעין שבוירא. עיין שנת דף קוד ע"ג טוס' ד"ה פ"ז:

מוסף רש"י

אלא שלא יתן בו מום כו'. י"ז כתב מום ולא כתב כל, לא היה לו לאסור גרמא אלא נתינת מום ממס', אבל עשוי אמר מום לאסור נתינת מום ממס', ואמר כל מום לאסור גרמא (גי'ה ב'ה).

בבגדו בה. לעם נכרי, דהיינו לשפחות, לא ימשול הכס מאחר שפשים טליתו דאין עליה לטם כ"ד יטוד א"כ נשנה שזורה אכל אביה (קדושין י"ח). י"ז א"ש ומקרא, צנגדו קיינא כיון ויתפשטו צנגדו (ש"ס). כיון שבגד בה כו'. י"ז א"כ למסורת, צנגדו מניו ולא צניגדו, א"ן הכרת מיקל בלא זיו"ד, וקושה שמתה הניתי מתקום ז"ו יתשממח, אבל לפי מה שכתבתי היה לו לקות מתק קשה צנגדו לטון צנייה, כמו קשה קורא בשמטו את דבני האלה (ש"ס).

רבינו גרשום

אמר מום בדברים אחרים כל מום שלא יבדור: ור"י סבר תרומתי תרוב כלומר תרומה טהורה בעיא שימור ולא תהיה: דר' אליעזר סבר יש אם למקרא, כדקרינן לה תרומות: ורמיננהו בבגדו בה. (ה) כיון שפרש טליתו עליה לישות יעור שוב אמר רשאי למוכרה אלמא דאילו אחר מסורת דפשטיה דקרא הוי לשון בגייה כלומר טון שבגד בה שמכרה פעם אחת שוב אינו רשאי למכרה: ור' אליעזר דריש בהר מסורת לשון בגד טלית דאי כפשטיה מיטתיה למיגר בבגדו בה מרכיבי בבגדו היינו בגד והא מילתא קבא להויא דגמיננין במסכת קדושה דהתם קאמרו כמא' קא מפליגי ר' אליעזר סבר יש אם למקרא ס"א משימה דר' יצחק האור' ז"ל כיון שבגד בה שוב אין לאביה רשות בו דביר ר' אליעזר אלמא קסרי יש אם למסורת למאי דכתיב בבגדו ולא כדקרינן בבגדו. וקשיא נמי להאי דקדושין דהתם אמר ר' אליעזר זכרון שפירש טליתו וקאמר ר' יוסי דרביי' דאמר אף נשחט על אותו המום. טעמא דרבין גמליאל דאמר לא אליעזר שפא יבא אליהו ויטהרם: הצורם. הומום מכתבין הוי זה לא ישחוט עולמית דקנסין ליה: וחכ"א. לא ישחוט על זה אבל כשולגד בו מום אחר

ורבי יהודה סבר כר"מ ומיהו גזר מקום שאין עושין צו מום אטו מקום שעושין צו מום: י"ז מעיקרו. קודם שהקדישה היה צו מום: י"ז צומות) **נמי לניסרו**. להטיל צו מום^(י): **עביד לה שימור**. דכתיב משמרת: **ז** **כיון שפירש טליתו עליה**. שיעדה דאין לאמה העזריה ונשאה ופירש

כנפיו עליה שזב אין האז רשאי

למוכרה אפי' גירשה דאין דאין אדם מוכר צמו לשפחות אחר אישות וקיימא לן צפ"ק דקדושין (דף י"ח): דר"א סבר יש אם למסורת צנגדו זה כמיצ בלא יו"ד וזהו לשון צניגה כשאר מיצות הכתובות בלא יו"ד שאמה קוראן חטף קמץ (ה) כמו (בדלשית לט) כשמעו י:

כיון שצגד זה. אביה שמכרה לשפחות שזב אינו רשאי למוכרה דאין אדם מוכר את צמו לשפחות אחר שפחות אבל לאחר אישות מני לזונה ואמרי' התם דר"ע סבר יש אם למקרא צנגדו קיינא. ויש שמצטין השמועה צמס' קדושין וגורסין ר"א סבר יש אם למקרא ור"ע סבר יש אם למסורת וטעות הוא צידס דל"כ מאי מקשי הבל צבכרות: ר"ש. דאמר צמתני יקין אע"פ (ש"ש צו) (י) מום ולא קאמר דישחט עליו: הלכה כר' יהודה. צמס' שנת (דף כג). דאמר דבר שאין מתכוין אסור: הלכה כר"ש. ולמה ליה טו מו לאשמועי' הכא: בלא גברי. בלא רב חייא ורב חנן: דצרייתא. דאמר אף ישחט על אותו המום כיון דלא היה דעמו להטיל צו מום כדי להמירו אלא כדי שלא ימות לא קנסין ליה: **מתני'** **האורס**. הפוגם אפקרנר' צלע"ו. וצכהן קא מייירי: **גמ'** **ומי קנים ר"א לעולם**. ששלטם לא יהא מותר: ונקלל

זה לא ישחוט עולמית דבירי רבי אליעזר וחכמים אומרים י"ז גולד בו מום אחר ישחוט עליו: **גמ'** **ומי קנים רבי אליעזר לעולם** ורמיניהו ז' מוי שהיתה לו בהרת ונקצצה

זה לא ישחוט עולמית דבירי רבי אליעזר וחכמים אומרים י"ז גולד בו מום אחר ישחוט עליו: **גמ'** **ומי קנים רבי אליעזר לעולם** ורמיניהו ז' מוי שהיתה לו בהרת ונקצצה

זה לא ישחוט עולמית דבירי רבי אליעזר וחכמים אומרים י"ז גולד בו מום אחר ישחוט עליו: **גמ'** **ומי קנים רבי אליעזר לעולם** ורמיניהו ז' מוי שהיתה לו בהרת ונקצצה

זה לא ישחוט עולמית דבירי רבי אליעזר וחכמים אומרים י"ז גולד בו מום אחר ישחוט עליו: **גמ'** **ומי קנים רבי אליעזר לעולם** ורמיניהו ז' מוי שהיתה לו בהרת ונקצצה

זה לא ישחוט עולמית דבירי רבי אליעזר וחכמים אומרים י"ז גולד בו מום אחר ישחוט עליו: **גמ'** **ומי קנים רבי אליעזר לעולם** ורמיניהו ז' מוי שהיתה לו בהרת ונקצצה

כל פסולי המוקדשין פרק חמישי בכורות לד.

י' **אחד** מום ואחד כ"ז מום. ואפי' הני נתאי דלא דרשי כל צפרק אלו עוצרין (פסחים ג'ג): אפשר להכח דרשי י' שיש י"ז ענין כדפי' התם: **אחת** תרומה טהורה ואחת תרומה תלויה. ואי"ת דצפ' צמה מדליקין (שבת כה. וטו) אמרי' י"ז ואחת טמאה ואמר רחמנא

ש"ך מהא להסקה תחת תבשילך והיכי

נפכי מקרא שלש תרומות טהורה וטמאה ותלויה וי"ל משום דכתיב נתתי לך ומשמרת תרומתי דקאי תרומתי א"ך ואמסמרת לך שייך אטמאה לרצוייה להיתר הנאה י"ז ומשמרת שייך צתלויה י"ז דנעיא שימור: ורבי' יהושע תרומתי תביב. ואי"ת לר' יהושע כיון דלא איירי קרא בשמי תרומות מנליה דטמאה שריא דננאה וי"ל דנפק משאר דרשות דהתם צפרק צמה מדליקין (ג"ו סז) ממנו אי אמה מצעיר כו' או מלו ולא לאורו מכלל דצמ אורו טו הוא: ורמיניהו בבגדו בה כו'. פי' צקונטרס דגרס כיון

שפירש טליתו עליה שזב אינו רשאי למוכרה דביר ר"ע ר"א אומר כיון שצגד זה כו' ובצ"ק דקדושין (דף י"ח): הביא רש"י מן המכילתא דגרס דבביר ר"ע כיון שפירש טליתו טו ודר' אליעזר ליתא התם וצבזו ספרים ישנים גרסינן אפכא כאן ובקדושין (ג"ו סז) י"ז ועוד דלגירסת הקונטרס מקדים דביר ר"ע לדביר ר"א שהיה רצו ועוד כמזב צבזו ספרים צנגדו זה צנגדו זה תרי זימני כיון שפירש טליתו ועוד היכי משמע ליה לר"א המסורת לשון צניגה משום דכתיב צנגדו בלא יו"ד י"ז לא נא כתיב י"ז ציו"ו ואע"ג דבלא יו"ו יש אתה קורא חטף קמץ כדפירש צקונטרס י"ז כשמעו כשמעס (בדלשית לד) צאלמרס (אסתר ז) כעצרס (מגלים צ ג) ה"נ כי הוי לשון צגד וטלית י"ז א"ן רגילות לכמזב יו"ד

מעות הראשונות לקדושין להגיה ר"א ונראה לר"ת כיון שפירש טליתו כו' ר"ש דאמרי' ר"א אומר כיון שצגד זה כו' ובצ"ק דקדושין (דף י"ח): הביא רש"י מן המכילתא דגרס דבביר ר"ע כיון שפירש טליתו טו ודר' אליעזר ליתא התם וצבזו ספרים ישנים גרסינן אפכא כאן ובקדושין (ג"ו סז) י"ז ועוד דלגירסת הקונטרס מקדים דביר ר"ע לדביר ר"א שהיה רצו ועוד כמזב צבזו ספרים צנגדו זה צנגדו זה תרי זימני כיון שפירש טליתו ועוד היכי משמע ליה לר"א המסורת לשון צניגה משום דכתיב צנגדו בלא יו"ד י"ז לא נא כתיב י"ז ציו"ו ואע"ג דבלא יו"ו יש אתה קורא חטף קמץ כדפירש צקונטרס י"ז כשמעו כשמעס (בדלשית לד) צאלמרס (אסתר ז) כעצרס (מגלים צ ג) ה"נ כי הוי לשון צגד וטלית י"ז א"ן רגילות לכמזב יו"ד

מעות הראשונות לקדושין להגיה ר"א ונראה לר"ת כיון שפירש טליתו כו' ר"ש דאמרי' ר"א אומר כיון שצגד זה כו' ובצ"ק דקדושין (דף י"ח): הביא רש"י מן המכילתא דגרס דבביר ר"ע כיון שפירש טליתו טו ודר' אליעזר ליתא התם וצבזו ספרים ישנים גרסינן אפכא כאן ובקדושין (ג"ו סז) י"ז ועוד דלגירסת הקונטרס מקדים דביר ר"ע לדביר ר"א שהיה רצו ועוד כמזב צבזו ספרים צנגדו זה צנגדו זה תרי זימני כיון שפירש טליתו ועוד היכי משמע ליה לר"א המסורת לשון צניגה משום דכתיב צנגדו בלא יו"ד י"ז לא נא כתיב י"ז ציו"ו ואע"ג דבלא יו"ו יש אתה קורא חטף קמץ כדפירש צקונטרס י"ז כשמעו כשמעס (בדלשית לד) צאלמרס (אסתר ז) כעצרס (מגלים צ ג) ה"נ כי הוי לשון צגד וטלית י"ז א"ן רגילות לכמזב יו"ד

צאלמע י"ז של פעולה ועוד צהייה שמעתינ צקדושין צסמון כמזב צכל הספרים ישנים ולר"י צר יתקן דאמר (א) מעות הראשונות לקדושין נתנו צמתני מוקים לה כר"ע דאמר לשפחות אחר שפחות הוא דלא מני' למוצן אכל לשפחות אחר אישות מני' מוצן ליה ולפי' הקונטרס לר"ך להגיה ר"א ונראה לר"ת כיון שפירש טליתו כו' דביר ר"א ר' עקיבא אומר כו' השאמה הוי לשון צניגה דאי לשון אלו וטלית הו' לן למקרי צנגדו (ב) צצירי י"ז ואע"ג דקרינן ויתפשטו צנגדו (בדלשית לט) דשאני הכא דאיכא למיטעי והמסורת משמע טפי לשון צגד וטלית מלשון צניגה מדכתיב צנגדו בלא יו"ד ולכן אומר י"ז דצרייתא תרי זימני צנגדו י"ז כיון שפירש טליתו כו' היה לך לכמזב צצירי ציו"ד ליתי למיטעי וכתיב צנגדו בלא יו"ד לומר כיון שפירש כו' וצמכילתא שגורס שפירש טליתו דביר ר"ע הסופר (ז) חסרף ודילג ר"א וגם כל מילתיה דר"ע ובדר"ג בר יתקן גרסינן מוקי לה כר"ע כמו שכתב צכל הספרים ישנים וק"ת קשיא הא דפרין התם צקדושין אלא דקדשה אביה מי מני' מוצין לה והא אין אדם מוכר צמו לשפחות אחר אישות י"ז ב' כן קושיא אליציה דר"א דשמותי הוא וי"ל דפשיטא לן שכן הלכה משום דרבנן דר"ש ור"ש גופיה דהתם דקיימי כוותיה ואמרי אכל לא לשפחות אחר אישות: **א"ר' ביאא** ר"ש דמתני' עד השתא **א**א אשמעינן שמואל דבר שאין מתכוין מותר. תימא אטו מי שרי ר"ש משום דאין מתכוין דאפי' צמקוס שא"י שלא יעשה מום נמי שרי י"ז דעושה מום צמתכוין כדאמר לעיל דצקראי פליגי זשרי משום דכתיב (ויקרא כג) תמים יהיה לרצון אכל מטיל י"ז צבעל מום שרי זכפי' כל המנמות צבות מלס (מנמות טו): מפני' נמי טעמייהו מקראי ולפי' הקו' דלעיל צפרק הלווקה צמהה (דף כה) גצי שמי שערות של פרה שעיקרן מאדים וראשן משחיר י"ז וקאמר ר' יוסי צן המשולס גוזז צמספרים ואינו חושש ופי' צקונט' דחשיב אין מתכוין משום דאין מתכוין לגיזה אלא לתקן את הפרה ניתא נמי הכא דאין מתכוין י"ז משום הטלת מום אלא משום רפואה ולהכי פריך אמאי איצטרך ליה לשמואל לפסוק כר"ש דאפי' הוא אסר מטיל מום צבעל מום הוי שרי הכא משום דאין אלא לרפואה ושמואל אית ליה דבר שאין מתכוין מותר ומיהו א"י א"א לקיים פי' הקו' כדפרישית לעיל צפ' הלווקה צמהה (ג"ו סז). ונראה לפירש הכא דצמתתי פליגי דצצרייתא פליגי צמטיל מום צבעל מום שאחזו דס ציותר וא"א לו להתרפאות בלא הקזה שלא ימות כדאמר לעיל דאי צביק ליה מייית דאז חשיב מום ואפי' לא מייית נמי כיון שלעולם לא יא' מאחזות דס אס לא י"ז יקיינו צמקוס שעושה מום חשיב כצעל מום והשתא ר"מ אסר צמקוס שעושה מום דקסבר י"ז כו' לא יהיה צו אפי' צבעל מום וצמקוס הו' משום וצמקוס שרי א"נ חשיב כמו י"ז [מוס] עובר שם לו רפואה: ישחט על אותו מום דגזר אטו היכא דלא מייית מום דחשיב כתם או אטו היכא דכובל להתרפאות צהקוה צמקוס שאין י"ז אתה עושה מום ור"ש שרי אף לשחוט דלא גזר ור' יהודה אסר אף צמקוס שאין עושה מום כדמפרש צפ"ק דפסחים (דף י"א): דמתוך שאדם צבול על מונו אי שרית צמקוס שאין עושה מום אחי למיעצד צמקוס שעושה מום וצמתניתין היא פלוגתא אחרת י"ז דר' יהודה קאמר צבור שאחזו דס אפי' מת אין מקיזין צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס דקסבר דבר שאין מתכוין אסור והיכא דלא מייית דלא חשיב צעל מום אסור ר"ש אומר יקין י"ז אע"פ שהוא עושה מום שהוא יכול לצא לידי עשיית מום דדבר שאין מתכוין מותר ולשון המשנה משמע ליה כמו שפירשנו מדלא נקט מקוס שעושה צו מום ומקוס שאין עושה צו מום דנניקטי צצרייתא ואי"ת וכיון דאחזות דס חשיב כמוס שאין יכול להתרפאות בלא עושה צשום ענין כדפרישית וחכ"א יקף פי' צין מת צין לא מת וצלבד שלא יעשה צו מום כלומר שזיהר צהקזמו שלא יוכל לצא לידי מום כשיקץ סמון לאזון או לגיב שפתיס או לחוטס

עין משפט
גַּר מִצוּחַ

בו א מיי פיי מהלכות טומאת צרעת ה' 1:

בו ב מיי שס הלכה ב:
בו ג מיי שס פיט הלכה ה:
בש ד מיי פיח מהל' עגדים הלכה א וטוע' י"ד סי' קסו טע"ו א:

ל ה מיי פיח מהלכות ייט הלכה ד וטוע' א"ח סי' קקלח

לא ו מיי פ"ב מהל' שמיטה ויובל הלכה יג:

לב ז מיי שס:
לג ח מיי פ"ב מהל' צבדות הלכה ז סגנו ענין רח' טוע'ש' י"ד סימן ש"ג ע"פ ס"פ:

שיטה מקובצת

אז קצעה במתכוין ר:
א:
למיעבד כמה נפשך גופו:
ג:
למיעבד כמה נפשך אבר:
ד:
קנסוה הכא במאי דעבד קנסוה במאי:
ה:
קנסוה בהאי מומא נמקח:
ו:
קנסוה בהאי איכוין:
ז:
ד ימי משחה לו:
ח:
עבד לאיסורא:
ט:
רבנן ד"ג לדידיה קנסו רבנן לברייה דעבד קנסו רבנן:
י:
הוא השתא נגע קמא הוא קיימא ומחסי חיבת נמי לביש:
יא:
ולמיטה דע שפתיה ביהוה יט לעולם עד שתמטע בהרות לא גרסינן לאה במשבת גנבים:
יב:
אמתיך עד מום אחרי יט ליה לעולם אפילו:
יג:
עבד איניש כיון דקניס ליה עד שילד לו נגע אחרי דהייש:
יד:
ולא נהתי:
טו:
חיבת לו נמקח:
יז:
שפא יתרפא הסי':
יח:
בהאי קציצה לא מטוה רכוין:
יט:
מיחסי ליה בהאי מחסי קמא לא מיחסי הסי':
לא:
כשילד בו נגע:
לב:
קנסוה ומכא:
לג:
המכוין עד הגנוג וכל כמה:
לד:
המכוין לעשות מלאכתו:
לה:
חיבת התם כולו:
לו:
מלאכה:
לז:
לכני דליד' אחרי דהא:
לח:
מיד דמינו קנסוה עד:
לט:
לא ליה לו לקנסו עלמינה:
מ:
לא היה לו לקנסו ט א"י יהיא דספרי:
מא:
גרסי הכא או עד:
מב:
קציצה ומיעטה במקריס מהו:
מג:
והא ערוין כ"י:
מד:
לא אפילו הוה מוחלט:
מה:
כ"י מיניה:
מו:
לומר מאיך ואבחהו:
מז:
קנסו הכא על חיבת דילמא גרשם עליו כן לחרות כי לפ"ד ראו למהק:
מז:
לא לומר בעצת דלא קנסו משום דליכא בנותן מצות כל יומא ויומא:
מט:
קנט בחנם חז:
מם:
שנטל קציצה ממנה:
מז:
גבי מזור זרדין:
מס:
חיבת בכל דליה חיוב לי"ש:
מט:
יפי קרקע ואפילו מתכוין:
מח:
לחרושה דהיינו:
מט:
על קציצה דקאמרו תמן מורין כשנטלו:
מט:
העט חורשין פעם א' הווא:
מט:
דשטיט מניה גבי עבד דבעי למימר הכא דהמיר:

רבינו גרשום

ישחטו עליו:
ותקצבה:
מעצמה:
וחכ"א:
לעולם לא יטהר עד שתפרח בבולו בכל גופו הגנוג והייש דהשתא הוי טהור מדאורייתא דביתא וכסתא הצרעת מראשו ועד רגליו וכל או עד שתמטע בהרות במקריס:
כלומר דההוא נגע ראשון דקניס במתכוין לא היה ביה גברים דהיינו שיעור דאורייתא טהור מיר ואי היה ביה כהנים לא יטהר עד שיוולד בו נגע אחר ויפרח בבולו ר' אליעזר סבר אע"ג דהוא דקניס מהו גברים כיון שנטל בו מום אחר וטהור ממנו טהור בני האדם וליא בעי עד שתפרח בבולו אלא נגע דלא קניס ר' אליעזר נגע ראשון דקניס:
בממונה:
בבבדו קניס דאיכא למימר דאחי למעבד ביה מום מהו נפשך וסבר אי שרי ליה בהתיא מומא שפיר ואי לא שרי ליה סבר השתא לא גרעי קודם לכן:
דקודם לכן היה אסורי למילא והשתא נמי אסור גופו מי איכא למימר דאחי למעבד לקיץ בתחלה מהו נפשך דמאי מהו נפשך איכא הכא אי קציץ ליה שפא וילד לו נגע אחר וכשטהור ממנו טהור נגע מזה מומב לו של אקין זה ויתפין עד שיהור מזה ויהיה טהור משיקצצנו ויתפין עד שילד לו אחר הלכך לא קניס ר' אליעזר כהא אחי למעבד איניש אחרינא לקיץ לתחלה אבל בממנו בבבדו קניס:
דרבנן אדרבנן לא קשיא:
דהכא במאי דעבד קנסוה דנתפוחי בהאי מומא קנסוה רבנן דחשבינן להווא מום כמאן דליהא אבל כשיוולד בו מום אחר ישחטו עליו:
והכא במאי דעבד קנסוה דנתכוין לקצוץ לטהור עצמו קנסוה רבנן דהוי כמאן דלא איקניץ דאפילו כשהטו מנגע שני חשבינן ליה לראשון דאחרי קאי ומשום הכי לא טהור עד שתפרח בבולו:
טהור תנן:
לכשילד לו נגע אחר טהור ואי ויטהר תנן יטהר משמע כשנטל ר' אליעזר ר' אליעזר נפשך קציצה או ויטהר תנן דמשמע דהשתא כשרפא מן הגנוג השני כשנטל ר' אליעזר ר' אליעזר נפשך קציצה או ויטהר תנן דמשמע דהשתא כשרפא מן הגנוג השני

לד:

לרבנן דקצרי כחחרים דרדשי התם כפסולי המוקדשין הכתוב מדבר או כצישול צצר בחלב כדקאמר צפ' כל הצצר (וחולין קיד):
ואין לאסור שמיטה על אותו מום מלא מלאכל כל תועבה כמו צצר בחלב וכלאי זרעים ומעשה שבת שיש לחלק וא"ת עליה מזהרת דגבי זורס אחון צצבור דלסור מדאורייתא עד שילד מום אחר יש לנו לקנסו כשנטול צו מום אצל קוץן צהרת דמדאורייתא טהור מיד יט שנקיץ עד שיוולד נגע אחר וי"ל דלפ"ה לא היה יט לנו לקנסו במום עולמית אלא עד מום שלישי או רביעי אי"נ נהי דאי יתיר ר"א לשחוט במום אחר אין כאן קנס מ"מ לא היה יט לנו לקנסו במום שלא עשה צו עבירה כי היכי דלא קניס צנגע אחר אי"נ ט דספרי אסתמכתא בעלמא הוא:

עַד שֶׁתִּפְרַח בּוֹבּוֹ. כֻּלֵּל הַסְּפָרִים [אז]

[ט] [כתובן] **עַד** שֶׁתִּמְטַעַט צְהַרְתוּ

מַכְרִימִם אֲבָל בְּצַמֵּי נִגְעִים לִימֵיהּ כְּדַפֵּי צְבֻנוֹת' וְאוֹמַר רַבִּי דְּלִי גְרַסִּינָן לִי ה"פ שֶׁאִם קִצָּה לִטַּי וְנַעֲשֶׂה כְּגַרְמִים וְנֵה שְׁמִיר תִּפְרַח מִקְלַתוֹ מַעֲלָמוֹ שֶׁאִפִּי הִיוּ צוֹ מַה שֶׁנִּקְצָה לֹא הִיּהּ צוֹ גַרְמִים:
מִקְמִיִּיתָא טַהַר אֲבִי רַבְתִּינָא:
נִטְרִי' צִיּהּ וְיִמֵּיהּ הַמְּשֵׁתָהּ.
וְאִתָּהּ וְהָא לֵאמֹר תִּגְלַחַת וְאִפְרִיס וְאֶסְרֹךְ בַּתְּשֵׁמִישׁ הַמַּטָּה כֻּל יוֹמֵי סַפּוּרוֹ וְיִי'ל כְּגוֹן שֶׁלֹּא הִיּהּ אֲלֵא מַזְרַע מוֹסְגַר אֲיִנ אִפִּילוֹ לֵיז מוֹחַלָּט נְהִי דְכִי קָץ טוֹמֵא מִדְּרַבְּנָן מִ"מ שְׂרִי לַעֲשׂוֹת תִּגְלַחַת וְאִפְרִיס וְלִמְנוּת יוֹמֵי סַפּוּרוֹ וְלִיטַר מִן הַתּוֹרָה וְמִיּוֹה כִּפְרָתוֹ אִי"ל לְנִשְׁאֵל דְּלִינֵי יוֹכֵל לְהַכְרִים דְּרַתוֹ לְבַהֲוֹת כֻּל זְמַן דְּטוֹמֵא מִדְּרַבְּנָן כְּדִמְרֵי (פְּסָכִים דף 35.) אַע"פ שֶׁאִין טְבוּל יוֹם אַחַר נִכְנָס זֶה נִכְנָס דְּלֹא הִתִּירוֹ אֲלֵא מִשׁוֹם פְּסָח:
יט' **בַּעַז** מִיְּנִיּהּ ר' **רַיְמֵה מוֹר'** וִירָא צוּרִם אִיוּן בְּבוּר וּמַת מַהוּ שִׁיקְנְסוּ בְּנֵי אַחֲרָיו.
צִפְרָק הַשּׁוֹלֵת (גיטין מד.) נִקַּט תַּחֲלֵה הַצְּעִיף דְּמוּכַר עַבְדוֹ וְצוּמִי' צִפְרָק מִי שֶׁהִפֵּךְ (דף 31:) נִקַּט צִבּוּן מִלְּאֲכָתוֹ וּבְכָל דּוֹכַתֵּי עַבְדֵי אִם תִּימְנִי לֹאמֵר לֵיז מֵאִדְךָ וְאֶכְוֹלְהוּ פְּשִׁיעַ תְּנִיתוּהּ מַסְדֵּה שְׁנַתְקוּוֹלֵה וְאוֹמַר רַבִּי דַּשְׁלַטְמַם שֶׁאֵל צִבַּת אַחַת הוֹשֵׁם קַעֵב כָּל אַחַת בַּתְּמַקוּמָה כְּפִי מַה שֶׁשִּׁיכָא וְיֵשׁ סְפָרִים שְׁכַמוֹב צַמִּיק (שס) צַעַל מִיְּנֵיהּ רַבָּא מוֹרֵנִי אֲבָל צְרוֹב הַסְּפָרִים גְּרַסִּינָן ר' רַיְמֵה מוֹרֵי זִירָא כִּמוֹ כֹּאן וּצְגִיטִין:
אִם תִּמְצֵא לְיוֹמֵר מוֹכֵר עַבְדוֹ בְּכּוֹבִים וּמַת בְּנֵי אַחֲרָיו דְּבַר יוֹמָא מוֹפְקַע צִיּהּ מִבְּצוּת. אַכְתִּי הִמְי'ל דַּלְפִּילוֹ תִּימְנִי לֹאמֵר הַתֵּם לֹא קִנְסוּ^ו [דללמח] הכא קנסו משום דליכא איסורא דאורייתא דכי האי גוונא איכא צפ' השולח גבי צעיא דמוכר עבדו ובמ"ק גבי צעיא דכוון מלאכתו צמועד דקאמר אס תימני לומר צזורס קנסו משום דליכא אסורא דאורייתא וצגיטין נמי הוה מני למיינקט אס תימני לומר יט לא קנסו הכא קנסו משום הפקעת מלות דכל יומא ויומא (כמו) צעבד ובמ"ק נמי נקט יט חד טעמא צזורס וטעמא אחרינא צמוכר עבדו והוה מני למימר חד טעמא צצוריהו דאס תימני לומר צזורס וצמוכר דקנסוה משום דעבדיה לאיסורא אכל כוון מלאכתו לא עבד לאיסורא:

שֶׁנִּתְקַוְּוָצָהּ. פִּי צְבֻנוֹת' שֶׁנִּטַּל מ' קוֹיִס מִמֶּנּה שְׁהִיו תְּלוֹשִׁין וּמִפְּחוּרִין צֶה וְהָדִין עִמּוֹ דְּאִ"ל לֹאמֵר בְּקוֹיִס שְׁהִיו מַחוּבְּרִים אֲי"כ' לֹא חֲזַרַע דְּאִיכָא אִיסוּרָא דְּאִוְרִיתָא דְּנַטְיִלְתֵּם שְׁמִיפֶּה אַתְּ הַקְּרַעַךְ כְּדֹאמַר שַׁבַּת פִּרְקָה הַצּוּנֵה (דף 97.) גְּבִי מֵאז [הַתּוֹלֵשׁ עוֹלְשִׁין הַקּוֹמַד וְרָדִים] אֲדַצְרַעָךְ דְּלִיּהּ חִיבִי מ' (כֻּלֵּל דְּלִיּהּ חִיבִי) כֻּלֵּל שְׁהוּא מְשׁוּם דְּאִיכָא יְפּוֹ מ' הַקְּרַעַךְ דְּאִפִּי מַתְכוּין לְנוֹרֵךְ דְּצַר אַחַר וְהִי' אִיכָא יְפּוֹ קְרַקַּע כְּשֶׁתּוֹלֵשׁ קוֹיִס לְחוֹרֶשֶׁה מ' לְזַרְעִיהּ וְכֵן מִשְׁמַע צִירוּשְׁלַמִי עַל מ' הַמְּשַׁנֵּה תַמָּן אֶסְרוּסִים כְּשֶׁנִּטְלוּ קוֹיִהּ מִשְׁמַע דְּמוֹקִי לֶה צַלְוִשִׁין:
נִיטְיִיבְיָהּ. צִירוּשְׁלַמִי מִפְּרַשׁ אֲחִיהּ טִיוֹב כֻּל וּמַת בְּנֵי זוֹרְעִיהּ. אִם הָאִי טִיוֹב מִדְּרַבְּנָן קֶשֶׁה הִיכִי פְּשִׁיט זֹרַס אִחוּן צָבוּר דְּאִוְרִיתָא וְאִם הוּא נְמִי דְּאִוְרִיתָא קֶשֶׁה צְגִיטִין (דף 97 מד:) דְּמַפְקַע לִיּה מִמְנוּת וְי"ל דְּקַסְבַּר שְׂרָאִי לְחַמְרִיר כְּצִבְעִית יוֹמֵר

פרק חמישי בכורות

וּקְטָלָהּ. שֶׁלֹּא נַחְמוּיִן לְקַצָּה:
לְגִשְׁוֹלֵד לוֹ נִגַּע אַחַר. שְׁהָרִי הוּא עַכְשָׁיו טוֹמֵא וְנִמְנוּגַע:
יַעֲסַר. מִן הַרְאָשׁוֹנֵה וְהוֹלְכִין אַחַר זוֹ וְאִם יִרְפָּא מוֹזו טַהוֹר מְכוּלָם דְּלִיגְלֵאִי מִלְּתַא דְּלֵא' א' (נְמִי) הוּי קַמִּייתָא מִיתַסְּי נְמִי כִי הָאִי:
עַד שֶׁסִּפְרָה צְבוּלוֹ. נִגַּע

הוּהוּ צִיּהּ קַמָּא הַשְׁתַּח נְמִי הוּהוּ טַהוֹר כְּדַמְצִי (ויקרא יג) וּכְסַתְּהּ הִרְעַמַּת אַת כֻּל עוֹר הַגִּגַּע וּגו':
אוֹ עַד שֶׁסַּמְעַט צְהַרְסוּ. הַרְאָשׁוֹנֵה מַכְרִימִם קוּדַס שְׁקִצָּה אֲבָל אִי צְבַעַה שְׁקִצָּה הוּהוּ צִיּהּ שְׁעוֹר נִגַּע אִין לוֹ טַהַרַה עוֹלָמִית יֵיז דְּקַנְסִין לִיּה לְעוֹלָם יֵי:
צַמְמוּנוֹ אִפִּי לִיּה לְמִיעַזַּד. מִמֶּנּה נִפְשָׁךְ דְּסַבַּר אֶטְיֵל צוֹ מוּם וְאִם יִתִּירוּהוּ לִי צַכָּךְ הָרִי נִשְׁכַּרְמִי וְאִם לֹאז מַה הַסְּפַקְתִּי אִם אֲחַמִּין יֵי לְמוּס' אַחַר צִלְלָהּ נְמִי הִייתִי מִמַּתִּין עַד שִׁפּוּל מוּם הַלֶּכֶךְ קַנְסִינָן לִיּה יֵי אִפִּי' יְפוּל צוֹ מוּם אַחַר כִּי הִיכִי דְּלֵא לִימֵי וְלִיעַבְדִּ:
צְבוּפוֹ מִי אִיכָא לְמִימַר. דְּמִנְחִי' לְסַפִּיקָא וְלִיקוּץ אִי לֹא קַנְסִין לִיּה לְעוֹלָם הֵא וְדֵאִי לֹא עַבְדִּי יֵיז דְּחִישׁ שְׁמָא נִגַּע אַחַר לֹא יוּלַד לוֹ לְעוֹלָם וְלֹא יֵיז אֶטְרַה לְעוֹלָם וְאִפִּי' אִם יוּלַד מַה אַהֲנִי יֵי לוֹ צְקִילָה הָרִי הוּא נִגּוּעַ כְּתַחֲלֵה מוּטַב לוֹ לְהִנֵּיחַ אַתְּ זֶה שְׁמָא יֵיז יִרְפָּא:
צַבְאִי מוּמָא. לֹא מִשְׁתַּרִּי לִיּה עַד שִׁוּוֹלַד לוֹ אַחַר:
צַבְאִי יֵיז קִיזָּה א' . וְכִיוֵן דְּהָךְ קִיזָּהּ אִינֵה מוּעֵלַת לְטַהַרוֹ מִנְּמֵא טַמְאָ עוֹלָמִית דְּחַצְבִּין לְנִגַּע כְּמֵאז דְּאִיתִיהּ דְּמִי יִימַר דְּאִי הוּהוּ צִיּהּ הוּהוּ מִיתַסְּי א':
יַעֲסַר סַקוּ. דְּמִשְׁמַע מִיד כְּשִׁוּוֹלַד צוֹ נִגַּע אַחַר יִטַּהַר עַד הַרְאָשׁוֹנֵה:
אוֹ יַעֲסַר סַקוּ. דְּמִשְׁמַע כְּשִׁוּוֹלַד יֵאז נִגַּע אַחַר וְיַטַּהַר מִנּוּ מִן הַאֲחַרְיוֹן אִן יִטַּהַר מִן הַרְאָשׁוֹן:
לְמֵאִי נִפְקַא מִינֵהּ. הֵא אֲיִנ יִטַּהַר תַּנָּן הֵא טַמְאָ הוּא מִן הַאֲחַרְיוֹן עַד יֵם שְׁתִּרְפָּא א' (מִמֶּנּה נִפְשָׁךְ) וּמִמֶּנּה נִפְשָׁךְ טוּמֵאָה שִׁיכָא צִיּהּ:
לְתַנָּן שְׁנוּלַד צוֹ נִגַּע. דְּנִגַּע הַאֲחַרְיוֹן נוֹלַד לוֹ צִיּמִי חַתְמוּתוֹ:
וּסוּטִין לוֹ. שֶׁלֹּא יִרְאֶה כֵּסֵן אַתְּ הַגִּגַּע יֵיז דְּכָל כֵּמַה דְּלֵא חֵיב לִיּה כֵּסֵן וְלֹא מַטְמַא לִיּה לֹא הוּי טַמְאָ דְּצַכָּהן מֵלֵא רַחֲמַנָא:
לְאִיטְלִיטוּ. טְלִיתוּ אִם נוֹלְדוּ צֶה נִגַּעִי צְגַדִּים:
מַקְמִייתָא עֲסַר לִיּה. מִיַּד כְּשֶׁנוֹלַד זֶה וְנִמּוּהוּ אִינוּ טוֹמֵא דְּנַעֲטִין לִיּה יוֹמִי דַחֲמוּנֵה אִו שַׁל רַגַל לְכָל אַדַּס.

לִיּה מִיַּדִּי הֵא דְּנַעֲטִין לִיּה דְּאִינוּ טַהוֹר מִרְאָשׁוֹנֵה עַד שֶׁתִּפְרַח אַחֲרוּנֵהּ וּמַת. הַזֹּרַס מַהוֹ לְקַנְסוֹ בְּנֵו אַחֲרָיו שֶׁלֹּא יֵאָכֵל מֵאֲחוֹתוֹ צָבוּר עוֹלָמִית:
אִם סִימְלֵי לֹאמֵר. בְּמַסַּכַת גִּיטִין [מד:] דְּהַמּוֹכֵר עַבְדוֹ לְעוֹבֵד כּוֹכְבִים דְּקִיּוּמָא לָן קוֹנְסִין אוֹתוֹ לְפַדּוּתוֹ עַד עֶשְׂרֵה צְדָמִיו וּמִיבְעִיא לָן הַתֵּם אִם מַת הַמוֹכֵר מַהוֹ לְקַנְסוֹ בְּנֵו אַחֲרָיו אִם תִּימְנִי לֹאמֵר וְלִמְפִּישַׁט צַהִיֹא דְּקוֹנְסִין הַתֵּם דִּיעַא הוּא דְּכָל יוֹמָא מִפְקַע לִיּה מִמְנוּת:
וְאִם סִימְלֵי לֹאמֵר. הֵא דְּאִמְרִינָן צַמִּיק' (דף 97 ב:) הַמְכוּיִן יֵיז מִלְּאֲכָתוֹ צַמוּעַד דְּמִנִּית כְּרַמוֹ לְצֹרוֹ וְאוֹמַר צַמוּעַד דְּאִנְיִרְנֵה שְׁהִי דְּצַר הַאֲבָדוֹ הוּא וְהִתִּירוּהוּ צַחֲמִים צַמוּעַד תַּאֲצַד וְלֹא יִצְרַנְהּ הוּאִיל וְלָכֵן מַתְכוּיִן מִיבְעִיא אִו אַכְסוּתוֹ הַתֵּם אִם מַת קוּדַס הַמוּעַד מַהוֹ לְקַנְסוֹ בְּנֵו אַחֲרָיו וְלֹא יִצְרַנְהּ צַמוּעַד. וְאִם תִּימְנִי לֹאמֵר יֵיז הַתֵּם הוּא דְּלֵא קַנְסִין לָנְבוֹ יוֹז דְּהֵא לֹא עַבְדִּי אֲצִיז אִיסוּרָא דְּהֵא מַת קוּדַס הַמוּעַד:
אֲבָל הֵכֵא. עַבְדִּי אִיסוּרָא דְּמַטִּיל מוּם צְקַדְשִׁים:
לְמוּוִיּהּ. לְצָבוּר:
שְׁנַתְקוּוֹהּ. שֶׁנִּטַּל קוֹיִהּ מִמֶּנּה שְׁהִיו תְּלוֹשִׁין וּמִפְּחוּרִין צֶה:
סוֹרַע לְמוּאִי צְבִיעִית. דְּלִיכָא לְמִינְקַס מִיַּדִּי דְּהֵא לֹא עַבְד צְבִיעִית עַבְדוּהּ חֲשׁוּבַהּ:
יַעֲטִיבֵיהּ. מִזְדַּכְלֵה ע"י עַגְלוֹת וּמַשׁוּאוֹת שֶׁל זָבֵל:
יַנִּידִירֵיהּ. עַל יַדִּי דִיר צַהֲמוּת צַמְעַמְצִיטִין וּמַשְׁכִּיטִין אוֹתֵהּ חֲדַשׁ אִו חֲדָשִׁים כְּדִי לְצַלְּהּ:
לֹא טוֹרַע. דְּקַנְסִין דְּעַבְד עַבְדוּהּ חֲשׁוּבַהּ צְבִיעִית:
טִימַא

אִפִּילוּ בִימֵי הַמְּשַׁתָּה:
מאי יטהר תנן או ויטהר תנן תיקו:
הצורס. עסקינן בין בבחן בין בישראל כהן כבבדו ודאי וישראל בספק בכור דנאכל לו בממונו מהו שיקנסו בנו אחרינו שיחא אסור לו (ולכל) [לאכול]:
קנסו בנו אחרינו. לפדותו משום דכל יומא מפקע ליה ממצות אבל בבבדו ליכא מפקע ולא קנסו:
או אם תמצא לומר כיון מלאכתו במועד לא קנסו בנו ר' משום דמלאכת חורין לש מועד מדרבנן אסור ולא מראורייתא אסור:
או דלמא קנסוה לממוניה לבכור ולא יאכל אפילו לבנו:
שנתקוצוהו. שעקר הקרצים ממנה:
חורץ למוצאי שביעית. דקרויין לו ורשיבה מלאכה:
מטייבה. שנובילה בשביעית או מדיירה. שהביא שני הבמות לובלה בשביעית הוה חשיבה מלאכה דהיינו תולדה דחרישה לא חורץ למוצאי שביעית:
ומת בנו זורעה. הוה זורעה למוצאי שביעית:

מסורת הש"ס

א) נגעים פי"ג מ"ב [מ"ק א:],
ב) מו"ק י"ב:
גיטין מד.,
ג) שביעת פי"ד מ"ב [מ"ק י"ג:
גיטין מד:],
ד) [ג'ל ר' יוסף.] ט) ע"י פירשי עירובין ד"ה דהאסמך ר"ג,
ו) צ"ק מ"א,
ז) ג"א על מום צ"ק,
ח) צ"ק, ט) ג"א ומיעטה מכגריס ומהו כ"י צ"ק,
י) צ"ק מ"ו,
יא) ג"י צ"ק דל"ב א"כא איסורא כ"ו,
יב) דבאעלא דלילה חייב שכל בעל צ"ק,

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה צבאי קיזלה קנסוה רבנן וכו':
ב) ד"ה למאי נפקא וכו' עד שתרפא וממה נפשך טומאה כ"ל וחיבות ממה נפשך נמקח:

מוסף רש"י

נותנין לו ז' ימים. ז' ימי המשחה, ללא חיי ליה, לנלח מטעמא ליה (ד"ק א.) ולבסוהו. אס נלחא הנגע צבסומו (ססו). צורם אחי כבבדו. תמן מלאנו מעט כדי שיהא בעל מום ויהא מוטה לו, ואסור לעשות לו משום מום לא יהיה צו, כלומר לא תפיל צו מוסי, ואס חמ לא מוסי קנסוהו רבנן דלא יהיה ממנו (מ"ק ג.). מוכר עבדו לעבד"ם. קנסוהו רבנן ואלא לחיות דלא צרת מן העבד"ס אין יתגלג יסול לטפו לעבדוהו, ואס חמ לא מוסי יכוילן לטפו (ססו). מפקע ליה מצומצת. דכל זמן שהוה צבסומו העבד"ס אינו עסק צבמלת (ססו). אם חימצו לומר כוון מלאכתו. גבי מתכוין מלאכתו צבמטע שיוולד לעשות קודם המועד או להמנהג מלהמחיל צה לא לאחר המועד וכיון דלמטע להחליט צה מתוך לחושה, שאל לא נגעה אחר יטהר עד הרהאשונה:
או ויעטר סקו. דמשמע כשיוולד יאז נגע אחר ויטהר מן האחריון אן יומת מן הראשון:
למאי נפקא מינה. הא א"נ יטהר תנן הא טמא הוא מן האחריון עד ים שתרפא א' (ממנה נפשך) וממנה נפשך טומאה שייכא צייה:
לחנן שנוולד צו נגע. דנגע האחריון נוולד לו צימי חתמותו:
וסוטיין לו. שלא ייראה כהן את הגגע יע דכל כמה דלא חייב ליה כהן ולא מטמא ליה לא הוי טמא דצכהן מלך רחמנא:
לאיטליטו. טלימו אס נולדו צה נגעיי צגדים:
מקמייתא עטר ליה. מיד כשנוולד זה ונמוה אינו טמא דנעטיין ליה יומי דחמונה או של רגל לכל אדס.

אלא אי ויטהר תנן סוף סוף לא מהני

לִיּה מִיַּדִּי הֵא דְּנַעֲטִין לִיּה דְּאִינוּ טַהוֹר מִרְאָשׁוֹנֵה עַד שֶׁתִּפְרַח אַחֲרוּנֵהּ וּמַת. הַזֹּרַס מַהוֹ לְקַנְסוֹ בְּנֵו אַחֲרָיו שֶׁלֹּא יֵאָכֵל מֵאֲחוֹתוֹ צָבוּר עוֹלָמִית:

אִם סִימְלֵי לֹאמֵר. בְּמַסַּכַת גִּיטִין [מד:] דְּהַמּוֹכֵר עַבְדוֹ לְעוֹבֵד כּוֹכְבִים דְּקִיּוּמָא לָן קוֹנְסִין אוֹתוֹ לְפַדּוּתוֹ עַד עֶשְׂרֵה צְדָמִיו וּמִיבְעִיא לָן הַתֵּם אִם מַת הַמוֹכֵר מַהוֹ לְקַנְסוֹ בְּנֵו אַחֲרָיו אִם תִּימְנִי לֹאמֵר וְלִמְפִישַׁט צַהִיֹא דְּקוֹנְסִין הַתֵּם דִּיעַא הוּא דְּכָל יוֹמָא מ

